www.turkishstudies.net/turkishstudies

Turkish Studies

eISSN: 1308-2140

Research Article / Araştırma Makalesi

INTERNATIONAL
BALKAN
UNIVERSITY
Sponsored by IBU

Giysi Tasarım Eğitiminin E-Öğrenme ile Verilmesi Hakkındaki Öğrenci Görüşleri T.C. İstanbul Şişli Meslek Yüksekokulu Örneği

*Students' Views on Teaching Clothing Design Education by E-Learning
An Example: T. C. Istanbul Şişli Vocational School*

Neşe Yaşar Çeğindir* - Cantürk Öz**

Abstract: The aim of this study is to determine the perspectives of students about teaching clothing design education via e-learning. In the study which survey method was used a study sample consisting of 111 students studying at Şişli Vocational School Fashion Design Program was formed. The data were collected with a survey developed by the researchers. Students participations were expressed with likert rankings in the consisting titles: providing clothing design teaching with e-learning, subjects that they think e-learning will be useful in clothing design education and their accessibility to computer-aided clothing drawing techniques course resources. According to the findings, students participated positively in the teaching of clothing design education via e-learning. Students agree that, today e-learning is a requirement ($\bar{x}$: 4.36); that it supports individual learning ($\bar{x}$: 4.41), that it will be useful to access resources at any time ($\bar{x}$: 4.36), that supports equal opportunity in education to those individuals who are out of formal education ($\bar{x}$: 4.43) and that online videos will contribute to learning ($\bar{x}$: 4.12). Students; perceive a Turkish e-learning platform as a necessity in clothing design ($\bar{x}$: 4.25); they think that e-learning will be useful for many courses ($\bar{x}$: 4.12). However, despite all positive opinions, they see the lack of instant control and feedback as a deficiency ($\bar{x}$: 3.79). Study shows that students could not find sufficient Turkish resources in their field and language differences prevent them from accessing foreign education resources; it was concluded that an e-learning platform is needed in garment design education as a solution.

Structured Abstract: The Covid-19 outbreak necessitates the e-learning and will change the education system for the future. Major fashion academies such as Central Saint Martins (CSM), the Fashion Institute of Technology (FIT), Polimoda and Istituto Marangoni, have switched to e-learning (Arnett, 2020). The Higher Education Council of Turkey has started the e-education process in all universities on 23.03.2020 (Higher Education Institution, 2020).

This study aims to determine the opinions of the students who received fashion design education via e-learning on the clothing design education.

To achieve this goal, answers to the following questions were sought:

---

* Prof. Dr., AHBV Üniversitesi, Sanat ve Tasarım Fakültesi, Moda Tasarımı Bölümü.

Prof. Dr., AHBV University, Art and Design Faculty, Department of Fashion Design.

ORCID 0000-0002-8538-9224

cegindir@gmail.com, neşe.cegindir@hbv.edu.tr

** Öğ. Gör. T.C. İstanbul Şişli Meslek Yüksek Okulu, Moda Tasarımı Programı.

Lecturer., İstanbul Şişli Vocational School, Department of Fashion Design.

ORCID 0000-0002-5369-5083

canturkz@gmail.com, canturk.oz@sisli.edu.tr

Cite as/ Atıf: Çeğindir, N. Y. & Öz, C. (2020). Giysi tasarım eğitiminin E-öğrenme ile verilmesi hakkındaki öğrenci görüşleri T.C. İstanbul Şişli Meslek Yüksekokulu örneği. *Turkish Studies*, 15(5), 2267-2280. <https://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.42888>

Received/Geliş: 13 April/Nisan 2020

Accepted/Kabul: 25 August/Ağustos 2020

Copyright © MDE, Turkey

Checked by plagiarism software

Published/Yayın: 31 August/Ağustos 2020

CC BY-NC 4.0

- What is the students' view on the teaching of clothing design education through e-learning?
- What are the courses in clothing design education that the students think will be useful by e-learning?
- What are the students' opinions about their accessibility on course resources of computer aided clothing design?

Method

In the study, the qualitative method was used. The sample group is formed by the students who studies in T. C. Istanbul Şişli Vocational School as shown in Table 1.

Table 1: Distribution of Students by Education Type, Class and Gender

Education Type	Class				Total	
	1th		2nd			
	N	%	N	%	N	%
Primary	49	86	34	63	83	74,7
Secondary	8	14	20	37	28	45,9
Total	57	51,4	54	48,6	111	100
Gender	Male		Female		111	100
	7	6.3	104	93.7		

The data were obtained through a survey created by researchers and consists of three parts, in which questions asked to determine; opinions about e-learning in clothing design education; subjects that will be useful by e-learning and ability to access online resources for computer aided clothing drawing. Students answered each option with five-point Likert-type ratings. Due to the study is about e-learning no opinions were received on the printed media. While evaluating the scores the following ranges were accepted.

Fully Disagree: 1.00-1.80   **Disagree:** 1.81-2.60   **Neither Agree nor disagree:** 2.61-3.40
Agree: 3.41-4.20   **Strongly Agree:** 4.21-5.00

In order to present the students' view; frequency, percentage, and standard deviations as well as the table averages were calculated by SPSS program and, negative expressions were reversed to preserve the integrity (indicated with *).

Findings and Discussion

According to findings on Table 2, students stated that e-learning is a requirement today and they fully agree that it supports individual learning. They agree; it would be beneficial to reach the resources at any time and will provide equal opportunities in education. Not having any face to face dialogue with peers and the lack of immediate control and feedback are thought as deficiencies. However, with the establishment of feedback system, objectivity would increase. Students see a Turkish e-learning platform as a must and the participation average is higher than the table average.

Table 2: Findings Regarding the Students' Opinions about Teaching Clothing Design Education with E-Learning

Statements (E-learning ...)	Strongly Disagree		Disagree		Neither Agree nor disagree		Agree		Strongly Agree		Total			** Average Value
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	$\bar{x}$	
is a requirement today.	4	3,6	1	0,9	7	6,3	38	34,2	61	55	111	100	4,36	Table $\bar{x}$: 3,76
supports individual learning.	1	0,9	2	1,8	12	10,8	31	27,9	65	58,6			4,41	
increases objectivity in peer reviews.	7	6,3	6	5,4	31	27,9	42	37,8	25	22,5			3,64	
is beneficial for continuous accessibility and flexibility to resource.	-	-	1	0,9	14	12,6	39	35,1	57	51,4			4,36	
supports education equality for individuals that out of formal education.	-	-	3	2,7	12	10,8	30	27	66	59,5			4,43	Table Std: ,35
lacks peer dialogue. *	4	3,6	10	9	36	32,4	37	33,3	24	21,6			3,60	
lacks instant control and feedback. *	6	5,4	9	8,1	23	20,7	37	33,3	36	32,4			3,79	
A Turkish e-learning platform is necessity.	2	1,8	6	5,4	8	7,2	41	36,9	54	48,6			4,25	

According to Table 3, students think that e-learning will contribute to many courses in their field. Top three courses that exceed the table average are; computer aided clothing design, artistic drawing and technical drawing. Findings coincide with Reeves-DeArmond, Mower and Nishida's (2015) research with 188 students.

Table 3: Findings Regarding to Subjects That Students Think E-Learning Will Be Beneficial

Statements (It is beneficial to .... course)	Strongly Disagree		Disagree		Neither Agree nor disagree		Agree		Strongly Agree		Total			Average Value
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	$\bar{x}$	
technical drawing	-	-	2	1,8	8	7,2	39	35,1	62	55,9	111	100	4,45	Table $\bar{x}$: 4,36
artistic drawing	-	-	1	0,9	9	8,1	26	23,4	75	67,6			4,57	
computer aided garment design	1	0,9	-	-	8	7,2	22	19,8	80	72,1			4,62	
computer aided pattern drafting	5	4,5	4	3,6	14	12,6	31	27,9	57	51,4			4,18	
production planning	2	1,8	3	2,7	17	15,3	34	30,6	55	49,5			4,23	Table Std: ,66
clothing/fashion history	3	2,7	4	3,6	11	9,9	40	36	53	47,7			4,22	
garment production (sewing)	4	3,6	3	2,7	15	13,5	39	35,1	50	45			4,15	
It provides a resource that can be accessed effectively.	2	1,8	2	1,8	9	8,1	27	24,3	71	64			4,46	

According to Table 4,

Most students think that videos with online narration will provide enough contribution to learning even though, they find both foreign and domestic video tutorials are only partially sufficient. Although it can be explained with the language problem for foreign sources, the result draws attention to the lack of domestic resources and shows the importance of developing online resources. When the table rate examined; it shows that although result is in the favor of domestic resources, both rates are below the table average.

Previous research supports the students' expectation on online videos. Shin (2012: 12-17) emphasized the importance of videos while underlining the graphic-visual elements' insufficiency in the subjects that require sequential operations such as fashion drawing. Fraser and Finn (2014: 22-24) find the use of Youtube gives an easy access to video recordings and defined organizing Skype conversations as an opportunity for increasing interaction.

Table 4: Findings Regarding Students' Accessibility to Computer Aided Clothing Drawing Techniques Course Resources

Course Resources																	
Statements (Online ...)		Strongly Disagree		Disagree		Neither Agree nor disagree		Agree		Strongly Agree		Total			Average Values		
		N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	$\bar{x}$			
Foreign	resources are sufficient.	13	11,7	19	17,1	46	41,4	18	16,2	15	13,5	111	100	3,02	$\bar{x}$: 2,82 Std: ,93	Table $\bar{x}$: 3,28	
	narrated tutorials are sufficient.	14	12,6	22	19,8	46	41,4	18	16,2	11	9,9			2,90			
	language difference is not a problem in accessing resources.	24	21,6	36	32,4	27	24,3	15	13,5	9	8,1			2,54			
Turkish	resources are sufficient.	14	12,6	34	30,6	35	31,5	13	11,7	15	13,5			2,82	$\bar{x}$: 2,90 Std: 1,15		
	narrated tutorials are sufficient.	12	10,8	31	27,9	33	29,7	17	15,3	18	16,2			2,98			
Both	narrated videos contribute to learning.	-	-	1	0,9	26	23,4	42	37,8	42	37,8			4,12			Tablebo Std: ,68

Conclusion and Recommendations

In this research the following conclusions were reached.

1) *Conclusions for the students' opinions about providing clothing design education with e-learning:* It is determined that students see e-learning as a requirement, that it will contribute to learning, support individual learning, and provide education opportunities to individuals who are out of formal education. The students consider the absence of face-to-face peer dialogue and rapid control / feedback system in e-learning as a negative aspect. However, they think that an e-learning platform with the installation of such support systems will increase the objectivity. In line with their positive opinions about e-learning, the majority of students stated a Turkish e-learning platform as a must.

2) *Results related to the subjects that students think that e-learning will be beneficial in clothing design education:* Students think e-learning will be beneficial in clothing design education on many subjects; especially Computer-aided clothing design, Artistic drawing and Technical drawing lessons and will provide a resource that can be effectively accessed.

3) *Results regarding the students' opinions of their accessibility to sources of computer aided clothing drawing techniques course:* Most students found that, the Turkish and Foreign online video sources with narratives are only partially sufficient. Although the fact that the foreign narrated video tutorial's adequacy can be explained by the language problem, the fact that similar results in Turkish resources underline the lack of native resources and reveals the importance of resource development. Students state that the narrated videos will contribute to learning.

According to the results of the research, it has been shown that the students -a young generation who use many videos and internet applications in their daily lives- are aware of e-learning and believe that they will benefit many courses in their fields by it. It has been understood that students who have difficulties in accessing foreign resources because of language differences and local ones due to insufficient sources; want a local e-learning platform. The results underline the need to work in the field to ensure resource abundance and the need to facilitate access to existing resources through internet technology.

In order to determine the needs of the area more comprehensively; The study can be expanded by getting the opinions of experts and academicians on e-learning and e-resource finding. In addition, students' opinions about finding sufficient e-resources for different courses in the field can be examined.

Keywords: Fashion Design, Vocational Education, Clothing Drawing Techniques, E-learning, Distance Education.

Öz: Bu çalışmanın amacı, moda tasarım alanı yüksekokul öğrencilerinin giysi tasarım eğitiminin e-öğrenme ile verilmesi hakkındaki görüşlerini belirlemektir. Tarama yönteminin kullanıldığı çalışmanın örneklemini T.C. Şişli Meslek Yüksekokulu Moda Tasarımı Programında eğitim görmekte olan 111 öğrenci oluşturmuştur. Veriler, araştırmacılar tarafından geliştirilen likert tipi katılım düzeyini gösteren anket formu ile toplanmıştır. Toplanan veriler, öğrencilerin giysi tasarım eğitiminin e-öğrenmeyle verilmesi, e-öğrenmenin giysi tasarım eğitiminde faydalı olacağını düşündükleri konular ve bilgisayar destekli giysi çizim teknikleri kaynaklarına ulaşmaları hakkındaki görüşleri içermektedir. Araştırma bulgularına göre, öğrenciler, giysi tasarım eğitiminin e-öğrenme ile verilmesine pozitif katılım göstermişlerdir. Öğrenciler, e-öğrenmenin günümüzde bir gereklilik olduğuna ($\bar{x}$: 4,36); bireysel öğrenmeyi desteklediğine ($\bar{x}$: 4,41), kaynaklara istenilen anda ulaşmanın faydalı olacağına ($\bar{x}$: 4,36); örgün eğitim dışında kalmış bireylere eğitimde fırsat eşitliği sunacağına ($\bar{x}$: 4,43) ve online anlatımlı videoların öğrenmeye katkı sağlayacağına pozitif yönde katılmışlardır ($\bar{x}$: 4,12). Öğrenciler, giysi tasarımında Türkçe bir e-öğrenme platformuna ihtiyaç olarak bakmakta ($\bar{x}$: 4,25); e-öğrenmenin giysi tasarımı eğitiminde birden fazla ders konusunda katkı sağlayacağını düşünmektedirler (Tablo X: 4,36). Ancak tüm pozitif görüşlere rağmen anında kontrol ve dönüt alamamayı eksiklik olarak görmektedirler ($\bar{x}$: 3,79). Çalışma ile öğrencilerin, alanlarında yeterli Türkçe kaynak bulamadıkları ve dil farklılıklarının yabancı eğitim kaynaklarına erişimlerini engellediği; çözüm olarak giysi tasarım eğitiminde bir e-öğretim platformuna ihtiyaç olduğu sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Moda Tasarımı, Mesleki Eğitim, Giysi Çizim Teknikleri, E-öğrenme, Uzaktan Eğitim.

Giriş

E-öğrenme basit olarak “internete dayalı teknolojilerle yönetilen, web tarayıcısında görüntülenebilen eğitim faaliyetleridir” (Ak, Oral ve Topuz, 2018: 75). İnternet; etkileşimli bağlantı, hızlı dönüt gibi faydalarıyla küresel bir eğitim platformu olarak tanımlanmıştır (Oppong, Biney-Aidoo & Antiaeye, 2013: 74; Kalbaska, 2018: 426; Giannikas, 2020:1).

1990’ların başında internetin ortaya çıkışı birçok alanda etkili olmuş ve eğitim alanında e-öğrenme, birleştirilmiş öğretim, mobil öğretim, oyunla öğrenme ve sanal eğitim gibi yöntemleri ortaya çıkarmıştır. Böylece eğitici odaklı öğrenmeden öğrenen odaklı çağdaş öğrenmeye geçilmiş, öğrenme uygulamaları zaman ve mekân kısıtlamalarından arınmıştır (Yeniad, 2011: 520; Gunawan, Kalensun, Fajar ve Sfenrianto, 2018: 2-3).

İnternetin ortaya çıkışı ile birlikte önceleri mektupla başlayan sonrasında sesli öğrenme kasetleri, eğitim videoları ve uydu sistemleri ile devam eden uzaktan eğitim, (Balci, 2010: 84), 90’lardaki gelişmeler ile e-öğrenme kavramının ortaya çıkmasını sağlamıştır (Yeniad, 2011: 520). Yeniad, “Devam zorunluluğu olmayan e-öğrenmenin çalışma hayatıyla uyumlu olması, çekingen öğrencilerin katılımında güdülenmeyi artırdığını (2011: 529) tespit etmiştir.

E-öğrenme, eğitim kurumlarının zaman, para ve yerden tasarrufu, kişinin kendi yönlendirmesi ve hızında öğrenme etkinliği alması, fiziksel olarak bir araya gelmemiş eğitimci ve kullanıcılarla ortaklaşa bir çalışma ortamı kurulması ve elektronik eğitim materyallerine ulaşım sağlanması ile oldukça esnek yapısı (Çakır ve Yükseltürk, 2010: 508; Akmeşe vd., 2017: 1523; Kalbaska, 2018: 427, Rădulescu vd 2018: 83, Patel ve Pandey, 2018: 270) gibi birçok avantaj sunmaktadır. Bunların aksine bazı araştırmalar, e-öğrenmenin; bıkkınlık, endişe, karmaşa ve konu hakkında istek kaybı gibi dezavantajlarının olabildiğini (Çelen, Çelik ve Seferoğlu, 2011: 29; Ak, Oral ve Topuz, 2018: 78) göstermiştir.

Eğitimciler, e-öğrenmenin başarısında, kişisel ihtiyaçlara uyumlu ders amaçlarına uygun farklı eğitim aktivitelerinin olmasına dikkat çekmektedir. Bu aktiviteler: “yazılı, sesli ve görsel uygulamalı video kayıtlarının sunulması, farklı ve çeşitli bilgiye erişimi sağlayan kaynak linkler, online kütüphaneler” olarak örneklendirilebilir. Başarıyı artıran önemli unsurlar: “e-mail hizmetleri ile öğrencinin bilgi ve becerilerin ölçülmesi, e-posta, listeler, haber grupları, sohbet ve tartışma grupları oluşturulması (Deperlioglu, Ergün ve Köse, 2010: 134; Balci, 2010: 92-95, Rădulescu vd

2018: 70) olarak sıralanmaktadır. Bu önerilere dayanarak gerek öğrencilerin gerekse bireylerin ağ temelli bilgi toplumuna katılımı için günümüz öğretim anlayışı ve uygulamalarının gözden geçirilmesi ve yeniden tasarlanması gereksinimi karşımıza çıkmaktadır.

Akademik etkinliklerde, Covid-19 salgını ile öğretimde e-öğrenme uygulamalarının bugünkünden çok daha etkin hale geleceği öngörülmektedir (BAU Lisansüstü Webinarları, 2020; Hürriyet, 2020; Telli ve Altun, 2020: 26). Yeni e-öğrenme uygulamaları ile giysi tasarımı, üretimi ve pazarlanması üzerinde ilerleyen moda tasarım programları da yeni bir döneme girmiştir. Dünyanın birçok ülkesinde faaliyet gösteren Central Saint Martins (CSM), the Fashion Institute of Technology (FIT), Polimoda ve Istituto Marangoni gibi büyük moda akademileri de e-öğrenmeye geçmiştir. Sanayi donanımı gerektiren derslerde sıkıntılar yaşanmakla birlikte diğer dersler alternatif yöntemlerle online olarak devam ettirilmektedir (Arnett, 2020).

Örneğin, Profesör Grain Carter, e-öğretimdeki drapaj dersi için “uygun mankenleriniz olmayabilir ama evinizdeki birini kullanabilirsiniz” (Arnett, 2020) sözleriyle online eğitimin zaman ve materyal kısıtlamalarının yaratıcı çözümler ile giderilebileceğini belirtmektedir. Istituto Marangoni’nin eğitim başkanı Mevin Murden da aynı yayına verdiği röportajda: “Bilgisayar program uygulamaları gibi bazı derslerde; öğrencilerin online dersleri yüz yüze geleneksel derslerden daha iyi bulduğunu ve gelecekte de bu uygulamaları devam ettireceklerini” belirtmiştir (Arnett, 2020).

Alanda gerçekleştirilen çalışmalar; geleneksel eğitimde grafik-görsel öğelerle anlatımın moda çizimi ve kalıp çıkarma konusunda yetersizliğine dikkat çekmekte (Kalbaska, 2018: 430-432), e-öğretimin giysi çizimi, kalıp tasarımı, drapaj, pazarlama ve tekstil mühendisliği alanlarında öğrencinin ilgisini artırdığını göstermektedir (Yick vd., 2018: 2; Napitu, Hutapea ve Sitorus, 2019: 26).

Günümüz giysi üretim sektöründeki pek çok firma artık tüm görsel tasarım çalışmalarını bilgisayar destekli programlarla yürütmektedir. Bu sebeple, tasarım yetkinlikleri ve dijital uygulamalar gün geçtikçe daha önemli bir hale dönüşmektedir. Türkiye’de Anadolu Üniversitesi önderliğinde birçok üniversitenin uzaktan eğitim merkezi bulunmaktadır (Özen ve Kır, 2018: 72). Yenilikçi, interaktif eğitim teknolojileri, e-öğrenme teknolojileri çağrı programı açan TÜBİTAK, internet ortamında eğitim ve materyalleri geliştirilmesine olan ihtiyaca dikkat çekerek konunun önemini vurgulamıştır (TUBİTAK, 2018). Covid-19 virüsü salgını ile Yüksek Öğretim Kurulu, 23.03.2020 tarihinde aldığı kararla uzaktan eğitim kapasitesine sahip olan bütün üniversitelerde öğretim uzaktan eşzamanlı ve/veya eşzamansız olarak devam edilmeye başlamıştır (Yüksek Öğretim Kurumu, 2020).

Bu çalışma, “Giysi Tasarımında Çizim Tekniklerine Yönelik E-Öğrenme Platformu Hazırlama” başlığında yürütülmekte olan ve halen devam eden doktora tezinin genelden özele doğru alt yapı araştırmasıdır. Bu nedenle, önlisans düzeyi moda tasarımı eğitimi alan yüksekokul öğrencilerinin, giysi tasarım eğitiminin e-öğrenme ile verilmesi ve teze konu olan ders kaynakları hakkındaki görüşlerini belirlemeyi amaçlamaktadır.

Bu amaca ulaşabilmek için genelden özele doğru aşağıdaki sorulara yanıt aranmıştır:

Öğrencilerin,

- Giysi tasarım eğitiminin e-öğrenmeyle verilmesi hakkındaki görüşleri nelerdir?
- E-öğrenmenin giysi tasarım eğitiminde faydalı olacağını düşündükleri konular hakkında görüşleri nelerdir?
- Bilgisayar destekli giysi çizim teknikleri dersi kaynakları hakkındaki görüşleri nelerdir?

Moda tasarımı eğitimi alan yüksekokul öğrencilerinin giysi tasarım eğitiminin e-öğrenme ile verilmesi hakkındaki görüşlerini ortaya koyan bu çalışma; e-eğitim materyali ihtiyacı görülen giysi

tasarım eğitimi konularını tespit ederek gelecekteki yüksek lisans ve doktora düzeyi çalışmalarına araştırma alanı sunmak açısından önemlidir.

Yöntem

Çalışmada, tarama (survey) yöntemi kullanılmıştır. Karasar'a göre (2012: 79-81) tarama modelleri, geçmişte ya da halen var olan bir durumu var olduğu şekilde betimlemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımlarıdır.

Araştırmanın evrenini; moda tasarımı alanında yüksekokul düzeyinde eğitim alan tüm öğrenciler, örneklem grubunu ise "tipik örnekleme ve amaçlı örnekleme" uygun olarak T.C. İstanbul Şişli Meslek Yüksekokulunda öğrenim gören öğrenciler oluşturmuştur.

Tipik durum örnekleme, araştırmaya ilişkin evrende var olan birçok durumun içinden tipik olan diğer bir ifadeyle sıradan ve ortalama bir durumun tespit edilerek örneklem olarak seçilmesidir (Büyüköztürk vd., 2012). Amaçlı örnekleme araştırmanın amacına bağlı olarak bilgi açısından zengin durumların seçilerek derinlemesine araştırma yapılmasına olanak tanır ve belli ölçütleri karşılayan veya belirli özelliklere sahip olan bir veya daha fazla özel durumlarda çalışılmak istendiğinde tercih edilmektedir (Büyüköztürk vd., 2012).

Örnekleme adı geçen kurumun seçilme nedenleri; Türk hazır giyim üretimi için önemli bir yere sahip olan İstanbul'da yer almasıdır. Yüksekokul, giysi üretiminde ön lisans düzeyinde eğitim almak isteyenler için doğru bir ara seviye olarak kabul edilmektedir ve evreni kapsayan moda tasarımı öğrencilerinin tipik özelliklerini taşımaktadır.

Çizelge 1'de amaçlı örnekleme alınan öğrencilerin öğretim türü, sınıf ve cinsiyetlere göre dağılımları yer almaktadır. Çalışmaya katılan 111 öğrencinin %93,7'si kadın %7,3'ü erkektir. Öğrenim türüne göre, öğrencilerin %74,7'si birinci öğrenim, %26,3'ü ise ikinci öğrenime devam etmekte olup, %51,3'ü birinci sınıfta, %49,7'si ise ikinci sınıfta bulunmaktadır.

Çizelge 1: Öğrencilerin, Öğretim Türü, Sınıf ve Cinsiyetlerine Göre Dağılımı

Öğretim Türü	Sınıf				TOPLAM	
	1. Sınıf		2. Sınıf			
	S	%	S	%	S	%
Birinci Öğretim	49	86	34	63	83	74,7
İkinci Öğretim	8	14	20	37	28	45,9
TOPLAM	57	51,4	54	48,6	111	100
Cinsiyet	Erkek		Kadın		111	100
	7	6,3	104	93,7		

Veriler, araştırmacılar tarafından oluşturulan, eğitim ve alan uzmanı görüşleriyle onaylandıktan sonra öğrencilere uygulanan anket (Ek-1) ile elde edilmiştir. Bu yolla, araştırmanın alt problemlerinde verilen başlıklara göre düzenlenen 22 ifadeye öğrenci katılım düzeyi incelenmiştir.

Anketin ilk bölümü öğrencilerin giysi tasarım eğitiminin e-öğrenme ile verilmesi hakkındaki ifadelerine, ikinci bölümü e-öğretimin alanlarında faydalı olacağını düşündükleri konulara, üçüncü bölümü, bilgisayar destekli giysi çizim teknikleri alanında e-kaynaklara erişime yönelik görüşlere katılım derecesini ölçülmektedir. Öğrenciler, bölümlerdeki her bir seçeneği beşli likert tipi derecelendirmelerle cevaplamışlardır.

Ölçek ortalama puanları değerlendirilirken aritmetik ortalama kullanılmış ve aşağıda yer alan puan aralıkları kabul edilmiştir. Puan aralıkları, ölçeğin aralık genişliği (dizi genişliği/yapılacak grup sayısı) Tekin'in (2017: 262) önerdiği formül ile hesaplanmıştır. Hesaplama işlemi, en büyük puan ve

en küçük puan farkının (5-1=4), toplam aralığa bölünmesi ($4/5= 0,8$) ve bulunan sonucun 1'e eklenilerek kademeli olarak değer karşılıklarının bulunmasıdır. İfadeler şu şekilde kodlanmıştır:

Hiç Katılmıyorum: 1.00-1.80 **Katılmıyorum:** 1.81-2.60 **Kısmen Katılıyorum:** 2.61-3.40
Katılıyorum: 3.41-4.20 **Tamamen Katılıyorum:** 4.21-5.00

Toplanan veriler, bilgisayar ortamına aktarılarak SPSS programında temel düzeydeki frekans, yüzde, ortalama dağılımları ve standart sapmaları hesaplanmıştır (Rosner, 2010: 212; Büyüköztürk vd., 2019:307). Anketteki her üç bölümde yer alan ifadelerle ilişkin katılımların ortalamaları hesaplanmıştır. Bu işlemde anlam bütünlüğünü koruyacak şekilde olumsuz ifadeler ters kodlanmış ve * ile belirtilmiştir. Katılım düzeyi ortalamaları üzerinden yorumlar yapılmıştır.

Kaynaklara demokratik ulaşım hakkını kolaylaştıran internete dayalı e-öğrenmenin incelenmesi sebebiyle basılı kaynaklar hakkında görüş alınmamıştır. Bu sayede öğrencilerin sosyo-ekonomik durumları gereği basılı kaynakları elde etmedeki ekonomik değişkenleri kontrol altında tutulması planlanmıştır.

Bulgular ve Tartışma

Öğrencilerin giysi tasarımı eğitiminin e-öğrenme ile verilmesi hakkındaki görüşlerine ilişkin bulgular:

Öğrencilerinin giysi tasarımı eğitiminin e-öğrenmeyle verilmesi hakkındaki görüşlere ilişkin katılım düzeyi ortalamaları Çizelge 2'de verilmiştir.

Çizelge 2'ye göre öğrenciler, e-öğrenmenin günümüzde bir gereklilik olduğuna ($\bar{X}$: 4,36); bireysel öğrenmeyi desteklediğine ($\bar{X}$: 4,41) tamamen katılmaktadırlar. Ancak öğrenciler, e-öğrenmede akranlarla yüz yüze diyalogun olmamasını ($\bar{X}$: 3,60); anında kontrol ve dönüt alamamayı ($\bar{X}$: 3,79) eksiklik olarak görmektedirler.

Öğrenciler, dönüt sisteminin kurulması ile değerlendirmede objektifliğin artacağına ($\bar{X}$: 3,64); kaynaklara istenilen anda ulaşmanın faydalı olacağına ($\bar{X}$: 4,36); örgün eğitim dışında kalmış bireylere eğitimde fırsat eşitliği sağlayacağına ($\bar{X}$: 4,43) ortalamaların üstünde katılmaktadırlar (Çizelge ortalama $\bar{X}$: 3,76).

Çizelge 2: Öğrencilerin Giysi Tasarımı Eğitiminin E-Öğrenmeyle Verilmesi Hakkındaki Görüşlere Katılım Düzeyleri

İfadeler	Hiç Katılmıyorum		Katılmıyorum		Kısmen Katılıyorum		Katılıyorum		Tamamen Katılıyorum		Toplam			**Ortalama Değerler
	S	%	S	%	S	%	S	%	S	%	S	%	$\bar{X}$	
Günümüzde gerekliliktir.	4	3,6	1	0,9	7	6,3	38	34,2	61	55	111	100	4,36	Çizelge $\bar{X}$: 3,76
Bireysel öğrenmeyi destekler.	1	0,9	2	1,8	12	10,8	31	27,9	65	58,6	111	100	4,41	
Akran değerlendirmelerinde objektifliği artırır.	7	6,3	6	5,4	31	27,9	42	37,8	25	22,5	111	100	3,64	
Sürekli ulaşılabilirlik ve esneklik için faydalıdır.	-	-	1	0,9	14	12,6	39	35,1	57	51,4	111	100	4,36	
Örgün eğitim dışı kalmış bireylere eğitim eşitliğini destekler.	-	-	3	2,7	12	10,8	30	27	66	59,5	111	100	4,43	Çizelge Std: ,35
Akran diyalogunun olmaması eksikliklerdir.*	4	3,6	10	9	36	32,4	37	33,3	24	21,6	111	100	3,60	
Anında iş kontrolü ve dönütü alamamak eksikliklerdir.*	6	5,4	9	8,1	23	20,7	37	33,3	36	32,4	111	100	3,79	
Türkçe bir e-öğretim platformu gereklidir.	2	1,8	6	5,4	8	7,2	41	36,9	54	48,6	111	100	4,25	

Yapılan bazı çalışmalar; öğreten-öğrenen/öğrenen-öğrenen arası etkileşimdeki yetersizlik kaygısını e-öğrenmenin dezavantajları arasında göstermiştir (Reeves-DeArmond; Mower ve Nishida, 2015: 1-2; Özer, N. ve Kır, 2018). Bu dezavantajları gidermek için e-öğrenmenin farklı duylara cevap verebilen, başkalarının yardımı olmadan, anlaşılabilir, uygulayıcıya hızlı tepki verebilen, öğrenenin hızına bağlı yanıtlar, kararlar, denemeler, dönüt olanağı tanınması gerektiği savunulmuş (Wiana, 2017); etkililiği arttırmak için tekli ve grup skype görüşmeleri gerçekleştirilmesi önerilmiştir (Fraser ve Finn, 2014).

Öğrencilerin, bu araştırma sonuçlarında olduğu gibi (Çizelge ortalama $\bar{X}$: 3,76) etkileşim ve dönüt desteği ile e-öğrenmeye pozitif baktıkları görülmektedir. Giysi tasarım eğitiminde Türkçe bir e-öğrenme platformunun ihtiyaç olduğuna verilen katılım ortalaması, çizelgenin genel ortalamasından ($\bar{X}$:4,25> $\bar{X}$: 3,76) yüksektir. Benzer şekilde öğrenciler, çizelge ortalamasının üstünde ortalama ile e-öğrenmeyi günümüzde gereklilik olarak tanımlamaktadırlar ($\bar{X}$: 4,36).

Öğrencilerin e-öğrenmenin giysi tasarım eğitiminde faydalı olacağını düşündükleri konulara ilişkin bulgular:

Öğrencilerin e-öğrenmenin giysi tasarım eğitiminde faydalı olacağını düşündükleri konulara ilişkin katılım düzeyi ortalamaları Çizelge 3’de verilmiştir.

Çizelge 3: Öğrencilerin E-Öğrenmenin Giysi Tasarım Eğitiminde Faydalı Olacağını Düşündükleri Konulara İlişkin Görüşlere Katılım Düzeyleri

İfadeler	Hiç Katılmıyorum		Katılmıyorum		Kısmen Katılıyorum		Katılıyorum		Tamamen Katılıyorum		Toplam			Ortalama Değerler
	S	%	S	%	S	%	S	%	S	%	S	%	$\bar{X}$	
Teknik çizim uygulamalarında faydalı olur.	-	-	2	1,8	8	7,2	39	35,1	62	55,9	111	100	4,45	Çizelge $\bar{X}$: 4,36
Artistik çizim uygulamalarında faydalı olur.	-	-	1	0,9	9	8,1	26	23,4	75	67,6	111	100	4,57	
Bilgisayar destekli giysi tasarım uygulamalarına faydalı olur.	1	0,9	-	-	8	7,2	22	19,8	80	72,1	111	100	4,62	
Bilgisayar destekli kalıp hazırlama uygulamalarına faydalı olur.	5	4,5	4	3,6	14	12,6	31	27,9	57	51,4	111	100	4,18	
Üretim planlama dersine faydalı olur.	2	1,8	3	2,7	17	15,3	34	30,6	55	49,5	111	100	4,23	Çizelge Std: ,66
Giysi-Moda tarihi dersine faydalı olur.	3	2,7	4	3,6	11	9,9	40	36	53	47,7	111	100	4,22	
Giysi üretim (dikim) uygulamalarına faydalı olur.	4	3,6	3	2,7	15	13,5	39	35,1	50	45	111	100	4,15	
Kaynağa online ortamdan etkin erişim sağlar.	2	1,8	2	1,8	9	8,1	27	24,3	71	64	111	100	4,46	

Çizelge 3’ün genel ortalamasına göre öğrenciler, e-öğrenmenin giysi tasarımı eğitiminde birden fazla ders konusunda katkı sağlayacağını düşünmektedirler (Çizelge ortalama $\bar{X}$: 4,36). Çizelge ortalamasının da üstüne çıkan ilk üç sıradaki dersler; bilgisayar destekli giysi tasarımı ($\bar{X}$: 4,62), artistik çizim ($\bar{X}$: 4,57) ve teknik çizim ($\bar{X}$: 4,45) gibi uygulamalı tasarım dersleri olmuştur.

Bulgular, Reeves-DeArmond; Mower ve Nishida (2015)’in 188 öğrenci ile gerçekleştirdiği araştırma sonuçlarıyla örtüşmektedir. Çalışmada, e-öğrenmenin fayda sağlayacağı düşünülen dersler: Tekstil, işletme, giysi üretimi, tasarım, moda eğilim analizleri gibi birçok uygulamalı ve teorik alan dersleridir.

E-öğrenmeye duyulan talebin nedenleri, öğrencilerin sosyal medya ve teknolojiyi sık kullanmaları (Moghavvemi vd., 2018; Kalbaska, 2018), uygulamalı videoların yazılı kaynaklardan daha etkili olmasıdır (Shin, 2012).

Öğrenciler, e-öğrenmenin bilgi kaynağına etkin erişimi sağlayacağına katılmaktadırlar ($\bar{X}$: 4,46). Farklı sebeplerle öğrencilerin kaynaklara erişim sorunu yaşamaları, anlatımlı videoların öğretime katkı sağladığını düşünmeleri ve Türkçe bir e-platformunu ihtiyaç olarak görmeleri yukarıdaki araştırma sonuçlarıyla benzer beklentilere sahip olduklarını göstermektedir.

Öğrencilerin bilgisayar destekli giysi çizim teknikleri dersi kaynakları hakkındaki görüşlerine ilişkin bulgular:

Öğrencilerin bilgisayar destekli giysi çizim teknikleri dersi kaynakları hakkındaki görüşlere ilişkin katılım düzeyi ortalamaları Çizelge 4’de verilmiştir.

Çizelge 4: Öğrencilerin Bilgisayar Destekli Giysi Çizim Teknikleri Dersi İçin Kaynak Bulmaya İlişkin Görüşlere Katılım Düzeyleri

İfadeler		Hiç Katılmıyorum		Katılmıyorum		Kısmen Katılıyorum		Katılıyorum		Tamamen Katılıyorum		S	%	X̄	Ortalama Değerler	
		S	%	S	%	S	%	S	%	S	%					
Yabancı	Online kaynaklar yeterlidir.	13	11,7	19	17,1	46	41,4	18	16,2	15	13,5	111	100	3,02	Ortalama X̄: 2,82 Std: ,93	Çizelge X̄: 3,28
	Online anlatımlı video uygulamaları yeterlidir.	14	12,6	22	19,8	46	41,4	18	16,2	11	9,9	111	100	2,90		
	Öğretim kaynaklarına erişimde dil farklılığı sorun oluşturmaz.	24	21,6	36	32,4	27	24,3	15	13,5	9	8,1	111	100	2,54		
Yerli/Türkçe	Online kaynaklar yeterlidir.	14	12,6	34	30,6	35	31,5	13	11,7	15	13,5	111	100	2,82	Ortalama X̄: 2,90 Std: 1,15	Çizelge Std: ,68
	Online anlatımlı video uygulamaları yeterlidir.	12	10,8	31	27,9	33	29,7	17	15,3	18	16,2	111	100	2,98		
Genel	Anlatımlı uygulama videoları öğrenmeye katkı sağlar.	-	-	1	0,9	26	23,4	42	37,8	42	37,8	111	100	4,12		

Çizelge 4’e göre öğrenciler,

- Yabancı kaynaklar açısından: Online kaynakları ($\bar{X}$: 3,02) ve uygulamalı video eğitimlerini ($\bar{X}$: 2,90) kısmen yeterli bulmakta; öğretim kaynaklarına erişimde dil farklılığının ($\bar{X}$: 2,54) sorun oluşturduğunu düşünmektedirler.

- Türkçe kaynaklar açısından: Online kaynaklara erişimi ($\bar{X}$: 2,82) ve online anlatımlı video uygulamalarını ($\bar{X}$: 2,98) kısmen yeterli bulmaktadırlar.

Öğrencilerin çoğunluğu online anlatımlı videoların öğrenmeye yeterli katkı sağlayacağını düşünmektedir ($\bar{X}$:4,12). Bu duruma rağmen hem yabancı ($\bar{X}$:2,90) hem de yerli ($\bar{X}$:2,98) video eğitimlerini kısmen yeterli bulmaları; yabancı kaynaklarda dil problemi ile açıklanabilse de ($\bar{X}$:2,54) sonuç yerli kaynakların eksikliğine dikkat çekmekte ve online kaynak geliştirilmesinin önemini göstermektedir.

Kaynak bulma oranları incelendiğinde; öğrenciler, yerli kaynaklarda daha yüksek oranla olmakla birlikte iki kaynak grubunu da kısmen yeterli (yerli ortalama $\bar{X}$: 2,90> yabancı ortalama $\bar{X}$: 2,82) bulmakta; bilgisayar destekli çizim teknikleri kaynaklarına erişimlerini de kısmen yeterli görmektedirler (Çizelge ortalama $\bar{X}$: 3,28). Bu değerler de alanda yerli online kaynak ihtiyacını göstermesi bakımından önemli görülmektedir.

Daha önce yapılan bilimsel araştırma sonuçları, öğrencilerin online anlatımlı videoların katkı sağlayacağı beklentisini desteklemektedir. Örneğin; Shin (2012:12-17) grafik-görsel öğelerin moda çizimi ve kalıp çıkarma gibi sıralı işlemleri gerektiren konularda yetersiz kaldığının altını çizerek öğrencilerin videolu uygulamaları deneyimlemesinin önemini vurgulamıştır. Fraser ve Finn (2014:22-24)’in çizim tekniklerine yönelik video eğitim çalışmasında; öğrenci etkileşimini artırmak

için tekli ve grup Skype konuşmaları düzenlenebilmesi, video kayıtlarına kolay erişim için Youtube kullanımını e-öğrenmenin sağladığı imkânlar olarak tanımlamışlardır. Wiana (2017: 3-7) geleneksel uygulamalar ile benzer sonuçlar elde etmesine rağmen multimedya uygulamalarının daha iyi öğrenme, daha etkili araçlar sağladığını, animasyonların anlamayı kolaylaştırdığını belirtmiştir.

Sonuç ve Öneriler

Öğrencilerin giysi tasarımı eğitiminin e-öğrenme ile verilmesi hakkındaki görüşlerinin alındığı bu araştırmada şu sonuçlara ulaşılmıştır.

1) *Öğrencilerinin giysi tasarım eğitiminin e-öğrenmeyle verilmesi hakkındaki görüşlerine ilişkin sonuçlar:* E-öğrenmeyi büyük çoğunlukla gereklilik olarak gören öğrenciler, görsel uygulamalarla desteklenen eğitim videolarının öğrenmeye katkı sağlayacağına, bireysel öğrenmeyi destekleyeceğine, örgün eğitim dışında kalmış bireylere eğitim fırsatı sağlayacağına inandıkları belirlenmiştir. Öğrenciler, e-öğrenmede yüz yüze akran diyalogunun, hızlı kontrol/dönüt sisteminin olmamasını e-öğrenmenin negatif yönü olarak görmüşlerdir. Ancak geliştirilecek bir e-öğrenme platformunda bu eksiklerin kurulumuyla değerlendirmede objektifliğin artacağını düşünmektedirler. E-öğrenmeyle ilgili pozitif görüşleri doğrultusunda, öğrencilerin çoğunluğu Türkçe bir e-öğrenme platformunu gereklilik olarak belirtmişlerdir.

2) *Öğrencilerinin e-öğrenmenin giysi tasarım eğitiminde faydalı olacağını düşündükleri konulara ilişkin sonuçlar:* Öğrenciler, hazırlanacak bir e-öğrenme platformunun, sonuçlarda ilk üç sırada çıkan dersler olan Bilgisayar destekli giysi tasarımı, Artistik çizim ve Teknik çizim dersleri başta olmak üzere pek çok konuda etkin olacağını ve doğru bilgiye etkin erişim sağlayacağını düşünmektedirler.

3) *Öğrencilerin bilgisayar destekli giysi çizim teknikleri dersi kaynakları hakkındaki görüşlerine ilişkin sonuçlar:* Öğrencilerin çoğunluğunun Türkçe anlatımlı, uygulamalı videoları kısmen yeterli bulduğu; Yabancı online kaynakları ve anlatımlı videoları kısmen yeterli buldukları; dil farklılığının yabancı kaynak ve eğitimlere erişimde sorun oluşturduğuna inandıkları görülmüştür. Öğrenciler, anlatımlı uygulama videolarının öğrenmeye katkı sağlayacağına yüksek oranda katılmışlardır. Yabancı anlatımlı video kaynak yeterliliğini dil sorunu sebebiyle kısmen yeterli bulmalarına rağmen Türkçe kaynaklarda da benzer sonuçlar alınması yerli kaynak eksikliğinin altını çizmekte ve kaynak geliştirilmesinin önemini gözler önüne sermektedir.

Araştırma sonuçları, günlük yaşantılarında internet ve uygulama anlatımlı birçok videoyu kullanan genç nesil öğrencilerin, e-öğretimin farkında olduğunu ve alanlarındaki birçok derse fayda sağlayacağına inandıklarını göstermiştir. Yerli kaynak bulma, yabancı kaynaklara dil farklılığı nedeniyle erişimde zorluk yaşayan öğrencilerin, yerli bir e-öğrenme platformu istemeleri ve geliştirilecek platformlarda alanları hakkında birçok içerik görmek istedikleri anlaşılmıştır. Sonuçlar, kaynak zenginliğinin sağlanması için alanda çalışmaya ihtiyaç olduğunu, var olan kaynaklara erişimin internet teknolojisi aracılığıyla kolaylaştırılmasının gerekliliğinin altını çizmektedir. E-öğrenme hakkında daha fazla araştırma ve öğrencilerle uygulamalı çalışmalar gerçekleştirilmelidir.

Alan ihtiyaçlarının daha kapsamlı belirlenebilmesi için; uzman ve akademisyelerin de e-öğrenme, e-kaynak bulma konusunda görüşleri alınarak çalışma genişletilebilir. Ayrıca öğrencilerin alandaki farklı dersler için de yeterli e-kaynak bulmaya ilişkin görüşleri irdelenebilir.

Bilgilendirme: Bu makale, Prof. Dr. Neşe Yaşar Çeçindir danışmanlığında, Cantürk Öz tarafından yürütülen “Giysi Tasarımında Çizim Tekniklerine Yönelik E-Öğrenme Platformu Hazırlama” başlıklı doktora tezinin amaçlarını destekleyen alt yapı çalışmasıdır. Çalışmada kullanılan ve Ek-1 de verilen araştırma ölçeği için, AHBV Üniversitesi Etik Komisyonundan 09/09/2019 tarihinde E.26779 sayılı araştırma izni alınmıştır.

Kaynakça

- Ak, A., Oral, B., & Topuz, V. (2018). Marmara Üniversitesi teknik bilimler meslek yüksekokulu uzaktan öğretim sürecinin değerlendirilmesi. *Bilim, Eğitim, Sanat ve Teknoloji Dergisi (Best Dergi)*, 2(1), 71-80. <https://doi.org/10.20290/estubtdb.695803>.
- Akmeşe, Ö., Erbay, H., Emiroğlu, B. ve Kör, H. (2017). Uzaktan eğitimde ders içeriği oluşturma platformu. *Hitit Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 10 (2), 1521-1546. DOI: 10.17218/hititsosbil.337087
- Arnett, G. (2020). Vogue Business. The world's top fashion schools scramble to teach rising talent remotely. <https://www.voguebusiness.com/fashion/fashion-schools-remote-working-csm-ifm-polimoda>
- Bahçeşehir Üniversitesi Lisansüstü Webinarları (2020). Eğitimin dijitalleşmesi ve geleceği (04.06.2020). Pandemi süreci ve sonrasında eğitim tasarımı (25.05.2020). Eğitim sektörünün geleceği (08.05.2020). <https://www.youtube.com/c/baulisansustu/videos>
- Balcı, B (2011). E-Öğrenme Programı Tasarım Süreçleri. İçerisinde *Türkiye'de E-Öğrenme: Gelişmeler ve Uygulamalar*. (Edi. Yamamoto, G, T. Demiray, U. & Kesim, M). Efil Yayınevi Yayınları.
- Büyüköztürk, Ş., Kılıç Çakmak, E., Akgün, Ö.E., Karadeniz, Ş. & Demirel, F. (2019). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri* (26. Baskı). Pegem Yayınları. <https://doi.org/10.14527/9789944919289>
- Çakır, R., & Yükseltürk, E. (2010). Bilgi toplumu olma yolunda öğrenen organizasyonlar, bilgi yönetimi ve e-öğrenme üzerine teorik bir çözümleme. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 18(2), 501-512.
- Çelen, F. K., Çelik, A., & Seferoğlu, S. S. (2011). Yükseköğretimde çevrim-içi öğrenme: Sistemde yaşanan sorunlar ve çözüm önerileri. *Journal of European Education*, 1(1), 25-34.
- Deperlioğlu, Ö., Ergün, E. & Köse, U. (2011). E-öğrenme sistemlerinde verimliliğin ölçülmesi: Afyon Kocatepe Üniversitesi örneği. İçerisinde *Türkiye'de E-Öğrenme: Gelişmeler ve Uygulamalar*. (Edi. Yamamoto, G, T. Demiray, U. ve Kesim, M) Efil Yayınevi Yayınları.
- Fraser, K & Finn, A. (2015). Sustainable fashion design education: Designing virtual online teaching resources for flexible delivery. *International Journal of Designed Objects*. 9. 19-27. <https://doi.org/10.18848/2325-1379/cgp/v09i01/38688>
- Giannikas, C, (2020). Facebook in tertiary education: The impact of social media in e-Learning, *Journal of University Teaching & Learning Practice*, 17(1), 2020. Available at: <https://ro.uow.edu.au/jutlp/vol17/iss1/3>
- Gunawan, W. & Kalensun, E.; Fajar, A. ve Sfenrianto, S. (2018). E-Learning through social media in the virtual learning environment. *IOP Conference Series: Materials Science and Engineering*. <https://doi.org/10.1088/1757-899x/420/1/012110>
- Hürriyet (2020). Pandemi döneminde uzaktan eğitim ve Türkiye'de eğitimin geleceği. <https://www.hurriyet.com.tr/egitim/pandemi-doneminde-uzaktan-egitim-ve-turkiyede-egitimin-gelecegi-41529246>
- Kalbaska, N. (2018). Mapping e-learning courses in the fashion domain. in J. Li (Ed.) *Fashion Futures*. 20th Annual Conference for the International Foundation of Fashion Technology Institutes. Shanghai (China), 426-443.

- Karasar, N. (2012). Bilimsel Araştırma Yöntemi. Nobel Yayın Dağıtım.
- Moghavvemi, S.; Sulaiman, A., Jaafar, N. I., ve Kasem, N. (2018, March). Social media as a complementary learning tool for teaching and learning: The case of Youtube. *The International Journal of Management Education*. 16(1), 37-42. <https://doi.org/10.1016/j.ijme.2017.12.001>
- Napitu, N., Hutapea, F. ve Sitorus, R. (2019). Development of teaching materials based on digital module in pattern construction course for fashion education students in State University of Medan (UNIMED). <https://doi.org/10.4108/eai.3-11-2018.2285688>
- Oppong, J. A., Biney-Aidoo, V. & Antiaye, E., (2013). Evaluating the benefits of computer aided-design (cad) in fashion education, the case of Accra Polytechnic, *Journal of Education and Practice* Vol.4, No.21.
- Özer, N. ve Kır, Ş. (2018). Halk eğitim merkezinde görev yapan öğretmenlerin yetişkin eğitiminde uzaktan eğitimin uygulanabilirliğine ilişkin görüşleri. *AUAd*, 4(4), 69-86. <https://doi.org/10.17679/inuefd.480979>
- Patel, K. & Pandey, E. (2018). E-Learning: A step to develop teaching in applied science physics. *International Journal of Research and Analytical Reviews*. Volume 5, Special Issue, April 2018, E-ISSN 2348 –1269, Print ISSN 2349-5138,
- Rădulescu, I.; Ghituleasa, C., Visileanu, E.; Surdu, L.; Almeida, L., Stjepanović, Z.; Blaga, M. ve Dufkova, P. (2018). E-learning course for textiles. <https://doi.org/10.35530/tt.2019.38>
- Reeves-DeArmond, G.; Mower, J. & Nishida, K. (2015). Student, faculty, and industry perceptions of the development and use of Massive Open Online Courses in clothing and textiles education: Continuing studies, *International Textile and Apparel Association Annual Conference Proceedings*. 72(1). https://doi.org/10.31274/itaa_proceedings-180814-89.
- Rosner B. (2010). *Fundamentals of Biostatistics*. 7th ed., Boston Duxbury Press.
- Shin, K. (2012), Work-integrated education in fashion design, *Asian Journal of Education & Learning*, 3(1), 10-20.
- Tekin, H. (2017). *Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme*. Yargı Yayınevi.
- Telli, S, Altun, D. (2020). Coronavirüs ve çevrimiçi (online) eğitimin önlenemeyen yükselişi. *Üniversite Araştırmaları Dergisi*, 3 (1), 25-34. DOI: 10.32329/uad.711110
- Tubitak. (2020). 1003-BIT-EOGR-2018-1 Yenilikçi, İnteraktif Eğitim Teknolojileri. <https://www.tubitak.gov.tr/sites/default/files/281/1003-bit-eogr-2018-1.pdf>
- Wiana, W. (2018). The effectiveness of using interactive multimedia in improving the concept of fashion design and its application in the making of digital fashion design. *IOP Conference Series: Materials Science and Engineering*. 306. 012131. 10.1088/1757-899X/306/1/012131. <https://doi.org/10.1088/1757-899X/306/1/012131>
- Yeniad, M (2011). Meslek yüksekokulu öğrencilerinin web tabanlı e-öğrenme ortamlarına ilişkin algıları. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*. Yıl/Year: 2011 Cilt/: 8 Sayı: 16, s. 519-533. <https://doi.org/10.17755/esosder.330372>
- Yick, K.; Yip, J.; Au, S.; Lai, Y. & Yu, A. (2018). Effectiveness of blended learning in the first year of fashion education, *International Journal of Fashion Design, Technology and Education*, <https://doi.org/10.1080/17543266.2018.1546910>
- Yüksek Öğretim Kurumu, (2020). Üniversitelerde Uygulanacak Uzaktan Eğitime İlişkin Açıklama, <https://www.yok.gov.tr/Sayfalar/Haberler/2020/universitelerde-uygulanacak-uzaktan-egitime-iliskin-aciklama.aspx> <https://doi.org/10.12780/uusbd.96271>

EK.1. ÖĞRENCİ GÖRÜŞLERİ ANKET FORMU

Sevgili öğrenci, “Giysi Tasarımında Çizim Tekniklerine Yönelik E-Öğrenme Platformu Hazırlama” adlı doktora tezi ile ilgili görüşlerinize ihtiyaç duyulmuştur. Cevaplarınız, araştırmada sadece veri olarak kullanılacak, başka hiçbir yerde kullanılmayacaktır. Ankette toplam 22 ifade bulunmaktadır. Bilgi toplama formunun geçerliliği verilecek cevapların içtenliğine bağlıdır. Bu nedenle bu ifadeleri dikkatle okuyup, katılma derecenize uygun bulduğunuz ifadenin önüne (X) işareti koyunuz. Lütfen işaretsiz ifade bırakmayınız. Cevaplarınızda duyarlı davranacağınıza inanıyor, zaman ayırarak, gösterdiğiniz ilgiden dolayı teşekkür ediyorum.

Öğr. Gör. Cantürk ÖZ

Öğretim türü:

Cinsiyet:

Sınıf:

İfadeler	Hiç Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kısmen Katılmıyorum	Katılıyorum	Tamamen Katılıyorum
Giysi tasarımı eğitiminde e öğrenme,					
Günümüzde gerekliliktir.					
Bireysel öğrenmeyi destekler.					
Akran değerlendirmelerinde objektifliği artırır.					
Sürekli ulaşılabilirlik ve esneklik için faydalıdır.					
Örgün eğitim dışı kalmış bireylere eğitim eşitliğini destekler.					
Akran görüş ve diyalogu olmaması eksikliklidir.					
Anında iş kontrolü ve dönütü alamamak eksikliklidir.					
Türkçe bir e-öğretim platformu gereklidir.					
Giysi tasarım eğitiminde e-öğrenmenin faydalı olacağını düşündüğünüz konular					
Teknik çizim uygulamalarında faydalı olur.					
Artistik çizim uygulamalarında faydalı olur.					
Bilgisayar destekli giysi tasarım uygulamalarına faydalı olur.					
Bilgisayar destekli kalıp hazırlama uygulamalarına faydalı olur.					
Üretim planlama dersine faydalı olur.					
Giysi-Moda tarihi dersine faydalı olur					
Giysi üretim (dikim) uygulamalarına faydalı olur.					
Kaynağa online ortamdan etkin erişim sağlar.					
Bilgisayar destekli giysi çizim teknikleri dersi kaynaklarını bulma					
Yabancı online kaynaklar yeterlidir.					
Yabancı online anlatımlı video uygulamaları yeterlidir.					
Yabancı öğretim kaynaklarına erişimde dil farklılığı sorun oluşturmaz.					
Türkçe online kaynaklar yeterlidir.					
Türkçe online anlatımlı video uygulamaları yeterlidir.					
Anlatımlı uygulama videoları öğrenmeye katkı sağlar.					